

**PAULO
KOELJO**

PRELJUBA

Preveo s portugalskog
Jovan Tatić

Laguna

Naslov originala

Paulo Coelho

ADULTÉRIO

Copyright © 1996 by Paulo Coelho

This edition was published by arrangements with Sant
Jordi Asociados Agencia Literaria
S.L.U. Barcelona, Spain. All Rights Reserved

[http:// paulocoelhoblog.com/](http://paulocoelhoblog.com/)

Translation copyright © 2025 za srpsko izdanje, LAGUNA

*O, Marija,
začela bez greha,
moli za nas koji se u tebe uzdamo.*

Idi tamo gde je duboko...
Jevanđelje po Luki, 5: 4

Svakog jutra kada otvorim oči i ugledam ono što zovu „novi dan“, dođe mi da ih odmah zatvorim i ne ustanim iz kreveta. Ali mora se.

Imam divnog muža, ludo zaljubljenog u mene, koji je uz to i vlasnik uglednog investicionog fonda i koji se svake godine – protivno njegovoj volji – pojavljuje na spisku trista najbogatijih ljudi u Švajcarskoj koju sastavlja časopis *Bilan*.

Imam dvoje dece, svoju „svrhu postojanja“ (kako kažu moje drugarice). Rano ujutru im služim doručak i odvodim ih u školu – pet minuta peške od kuće – gde imaju celodnevnu nastavu, tako da ja mogu da radim i planiram svoje vreme. Posle časova o njima se brine dadilja Filipinka, dok se muž i ja ne vratimo kući.

Volim svoj posao. Priznata sam novinarka u uglednim dnevnim novinama koje se mogu kupiti u skoro svim trafikama u Ženevi, gradu u kojem živimo.

Jednom godišnje odlazim na odmor s porodicom, najčešće na rajska mesta s divnim plažama, u „egzotičnim“ zemljama gde je lokalno stanovništvo siromašno, što čini

da se mi osećamo još bogatiji, privilegovaniji i zahvalniji za sve dobro što nam je život pružio.

Još se nisam predstavila. Drago mi je, zovem se Linda. Imam trideset jednu godinu, visoka sam sto sedamdeset pet santimetara, teška šezdeset osam kilograma i oblačim se u najskupljim radnjama koje postoje (zahvaljujući bezgraničnoj darežljivosti moga muža). Kod muškaraca izazivam požudu, a kod žena zavist.

Međutim, svakog jutra kada otvorim oči i ugledam ovaj idealni svet o kojem svi sanjaju a malo njih uspe da ga osvoji, znam da će mi dan biti poražavajući. Do početka ove godine ništa nisam dovodila u pitanje, naprosto sam živela svoj život iako sam se ponekad osećala krivom što imam više nego što zaslužujem. Jednog lepog dana, dok sam svima spremala doručak (sećam se da je već bilo proleće i da je vrt počinjao da cveta), upitala sam se: „Dakle, to je to?“

Nije trebalo sebi da postavim to pitanje. Ali za to je bio kriv pisac koga sam prethodnog dana intervjuisala i koji mi je u jednom trenutku rekao:

– Ni najmanje me ne zanima da budem srećan. Radije živim zaljubljen, što je opasno jer nikada ne znamo šta nas čeka.

Tada sam pomislila: jadan čovek. Nikad nije zadovoljan. Umreće tužan i pun gorčine.

Sutradan sam shvatila da nikada ne rizikujem.

Uvek znam šta me čeka: još jedan dan, potpuno isti kao prethodni. Zaljubljen? Pa, volim svog muža, što je garancija da neću pasti u depresiju zato što moram da živim s nekim iz finansijskih razloga, zbog dece ili društva.

Živim u najbezbednijoj zemlji na svetu, život mi je potpuno ureden, dobra sam majka i supruga. Vaspitana sam u strogoj protestantskoj tradiciji i planiram da isto tako vaspitam svoju decu. Ne pravim rizične korake jer znam da mogu sve da upropastim. Sve radim maksimalno efikasno s minimalnim uključivanjem emocija. U mladosti sam patila zbog neuzvraćenih ljubavi kao i svi drugi.

Ali od kada sam se udala vreme je stalo.

Sve dok nisam naletela na tog prokletog pisca i njegov odgovor. Pobogu, čega ima lošeg u svakodnevici ili dokolici?

Da budem iskrena, baš ničega. Osim...

...osim pritajenog velikog straha da se sve ne promeni i zatekne me potpuno nespremnu. Da li bih bila u stanju da se sama suočim sa svetom kada bi mi muž umro? Da, odgovorila sam samoj sebi, jer bi od njegovog nasleđstva moglo da živi nekoliko generacija. A kada bih ja umrla, ko bi brinuo o mojoj deci? Moj obožavani muž. Ali on bi se na kraju oženio nekom drugom jer je bogat, šarmantan i pametan. Da li bi moja deca bila u dobrim rukama?

Prvo sam pokušala da odgovorim na sva svoja pitanja. I što sam više odgovarala, javljalo se više pitanja. Da li će on naći ljubavnicu kada ostarim? Da li već ima nekoga, jer više ne vodimo ljubav kao nekada? Da li misli da ja imam nekoga, jer poslednje tri godine nisam mnogo zainteresovana za seks?

Nikada nismo jedno drugom pravili ljubomorne scene i zbog toga sam bila ponosna, ali od tog prolećnog jutra počela sam da sumnjam da je uzrok tome potpuni nedostatak ljubavi i sa moje i sa njegove strane.

Svesrdno sam se potrudila da ne razmišljam više o tome.

Tokom čitave sedmice svakog dana sam posle posla išla u Ronsku ulicu. Ništa me posebno nije zanimalo, ali sam barem osećala da – recimo – menjam nešto. Da mi je potrebno nešto što mi ranije nije trebalo. Otkrivala sam nove kuhinjske aparate, iako u svetu kuhinjskih aparata teško može da se pojavi nešto novo. Izbegavala sam prodavnice za decu da ne bih razmazila decu poklonima. Takođe nisam išla u prodavnice za muškarce da iznenađna darežljivosti ne bi izazvala sumnju kod mog muža.

Kada bih stigla kući i ušla u svoje čarobno kraljevstvo, sve je delovalo divno u prva tri ili četiri sata, dok ne bi svi otišli na spavanje. Tada me je, postepeno, obuzimao moj užas.

Pretpostavljam da je zaljubljenost za mlade i da je sasvim uobičajeno ne biti zaljubljen u mojim godinama. Ali nije to uzrok mog straha.

Danas, nekoliko meseci kasnije, podeljena sam između paničnog straha da će se sve promeniti i paničnog straha da se ništa neće promeniti do kraja mog života. Neki kažu da, kako se približava leto, počinjemo da dobijamo pomalo čudne ideje, osećamo se manjima jer provodimo više vremena na otvorenom i to nam daje predstavu o veličini sveta. Horizont je udaljeniji, dalje od oblaka i kućnih zidova.

Možda. Ali ja više ne spavam dobro, i to ne zbog vrućine. Kada padne noć i niko me ne vidi, plašim se svega: života, smrti, ljubavi i nedostatka ljubavi, činjenice da se svaka novina pretvara u naviku, osećaja da gubim najbolje godine svog života u svakodnevicu koja će se ponavljati

dok sam živa i panike da se suočim s nepoznatim, ma koliko ono bilo uzbudljivo i intrigantno.

Kao što biva, pokušavam da se utešim tuđim patnjama.

Uključim televizor, gledam prve vesti na koje naletim. Gledam beskrajan niz vesti o nesrećama, ljudima raseljenim zbog prirodnih katastrofa, izbeglicama. Koliko bolesnih ima na svetu u ovom trenutku? Koliko njih pati, u tišini ili uz viku, zbog nepravde i izdaje? Koliko ima siromašnih, nezaposlenih i uhapšenih?

Menjam kanal. Gledam neku seriju ili film i zaokupim se nekoliko minuta ili sati. Umirem od straha da mi se muž ne probudi i pita me: „Šta ti je, ljubavi?“ Jer bih morala da mu kažem da je sve u redu. Još gore bi bilo kada bi – kao što se desilo dva ili tri puta prošlog meseca – čim legnemo on rešio da spusti ruku na moju butinu i polako krene na gore i počne da me miluje. Mogu da odglumim orgazam – to sam već mnogo puta uradila – ali ne mogu tek tako da odlučim da budem vlažna.

Morala bih da kažem da sam premorena i on bi me, nikada ne pokazujući ljutnju, poljubio, okrenuo se na drugu stranu, pogledao najnovije vesti na svom tabletu i sačekao sledeći dan. A tada bih se molila da on bude umoran, mnogo umoran.

Ali nije baš uvek tako. Ponekad ja moram da preuzmem inicijativu. Ne mogu da ga odbijem dve noći zaredom inače će pronaći ljubavnicu, a nikako ne želim da ga izgubim. Ako unapred malo masturbiram, uspem da budem vlažna i sve se vraća u normalu.

„Sve se vraća u normalu“, znači: ništa neće biti kao ranije, kao u vreme kada smo jedno za drugo bili zagonetka.

Održati isti žar posle deset godina braka deluje mi protivprirodno. I svaki put kada glumim zadovoljstvo u krevetu, pomalo umirem iznutra. Pomalo? Mislim da se praznim brže nego što sam mislila.

Moje prijateljice misle da imam sreće – jer ih lažem da često vodimo ljubav, kao što one mene lažu da ne znaju kako to da njihovi muževi ne gube interes. Tvrde da seks u braku pruža pravo zadovoljstvo u prvih pet godina i da je posle toga neophodno uneti malo „fantazije“. Zažmuriš i zamisliš da je na tebi komšija i da radi stvari koje se muž nikada ne bi usudio. Zamišljaš da se daješ komšiji i mužu u isto vreme, sve moguće perverzije i sve zabranjene igre.

Danas, kada sam vodila decu u školu, posmatrala sam svog komšiju. Nikada ga nisam zamišljala na sebi – radije bih zamislila mladog novinara koji radi sa mnom i koji uvek deluje kao da je usamljen i da pati. Nikada nisam videla da je pokušao nekoga da zavede i baš u tome je njegov šarm. Sve kolegice u redakciji bar jednom su prokomentarisale da bi „volele da ga malo neguju, jadnička“. Verujem da je svestan toga i da se zadovoljava ulogom predmeta žudnje. Možda oseća isto što i ja: užasan strah da napravi pogrešan korak i sve upropasti – posao, porodicu, prošli i budući život.

Ali... da se vratim na komšiju, dok sam ga jutros posmatrala, imala sam ogromnu želju da zaplačem. Prao je kola i podsetio me na mog muža i mene. Pomislila sam kako ćemo i mi jednog dana raditi isto to. Deca će porasti i odseeliti se u drugi grad, ili čak u inostranstvo, mi ćemo biti u penziji i praćemo naša kola – iako možemo da platimo nekome da to učini umesto nas. Ali kada se uđe u određene godine, važno je raditi nevažne stvari da bi vreme prošlo, da bismo pokazali drugima da nam telo i dalje dobro

funkcioniše, da nismo izgubili osećaj za novac i da bismo i dalje obavljali jednostavne poslove sa skromnošću.

Jedna čista kola više ne znače mnogo svetu. Ali jutros je mom komšiji to bila jedina bitna stvar. Poželeo mi je odličan dan, osmehnuo se i nastavio sa svojim poslom kao da se bavi Rodenovom skulpturom.

Ostavljam kola na parkingu – „Koristite javni prevoz do centra! Ne zagađujte više prirodu!“ – hvatam autobus kao i svakog dana i na putu do posla posmatram uvek iste stvari. Ženeva kao da se nije ništa promenila od mog detinjstva: stare gospodske kuće prkose između zgrada koje je sagradio neki ludi gradonačelnik koji je pedesetih godina prošlog veka otkrio „novu arhitekturu“.

Kad god putujem, to mi nedostaje. Taj krajnje loš ukus, nedostaju mi zgrade od čelika i stakla, odsustvo brzih traka u saobraćaju, korenje drveća koje je podiglo asfalt na trotoarima i o koje se stalno saplićemo, javni parkovi s misterioznim drvenim ogradicama u kojima rastu svakakve trave, jer „takva je priroda“... Uostalom, grad različit od svih ostalih koji su se modernizovali i izgubili čar.

Ovde i dalje kažemo „dobar dan“ kada sretnemo nekog nepoznatog na ulici i „doviđenja“ kada izlazimo iz radnje u kojoj smo kupili samo flašu vode i verovatno se nikada u nju nećemo vratiti. I dalje razgovaramo sa nepoznatim osobama u autobusu, iako ostatak sveta misli da su Švajcarci diskretni i suzdržani.

Kako se samo varaju! Ali samo neka misle, jer tako ćemo sačuvati naš način života još pet ili šest vekova, dok varvari ne pređu Alpe sa svojim fantastičnim elektronskim napravama, stanovima s malim spavaćim sobama i velikim dnevnim boravcima, da bi impresionirali goste, prekomerno našminkanim ženama, preglasnim muškarcima koji uznemiravaju komšije i tinejdžerima koji se buntovno oblače ali umiru od straha šta će roditelji da im kažu.

Neka svi misle da samo gajimo krave i proizvodimo sir, čokoladu i satove. Neka misle da u Ženevi na svakom ćošku ima banka. Nimalo nismo zainteresovani da izmenimo tu sliku. Srećni smo bez varvarskih invazija. Naoružani smo do zuba – pošto je vojni rok obavezan, svaki Švajcarac ima pušku u kući – ali retko se desi da neko na nekoga puca.

Srećni smo što se već vekovima ništa ne menja. Ponošni smo što smo ostali neutralni kada je Evropa svoje sinove slala u besmislene ratove. Raduje nas što ne moramo nikom da objašnjavamo zašto Ženeva nije atraktivan grad, sa svojim kafeima s kraja XIX veka i staricama koje šetaju gradom.

Možda je „srećni smo“ lažan iskaz. Svi su srećni osim mene, koja u ovom trenutku idem na posao i razmišljam šta sa mnom nije u redu.

Još jedan dan i novine se trude da pronađu neku zanimljivu vest koja nema veze s redovnim saobraćajnim udesima, krađama (ne oružanim) i požarima (gde stižu desetine vozila s veoma obučanim osobljem koje potopi neki starinski stan jer je dim od pečenja zaboravljenog u rerni uplašio komšiluk).

Još jedan povratak kući, zadovoljstvo pripremanja hrane, postavljanje stola i porodica okupljena oko trpeze, zahvaljujemo se Bogu za hranu koju imamo. Još jedno veče kada posle večere svako ide u svoj kutak – otac pomaže deci da urade domaće zadatke, majka posprema kuhinju i ostavlja novac za bedinerku koja dolazi sutra rano ujutru.

Tokom ovih meseci bilo je trenutaka kada sam se odlično osećala. Mislila sam da mi život ima smisla, da je to uloga ljudskog stvora na Zemlji. Deca vide da je majka mirna, muž je ljubazan i pažljiv i kuća deluje kao da zrači sopstvenom svetlošću. Mi smo primer sreće ostatku ulice, grada, kantona, zemlje.

I onda, iznenada, bez ikakvog vidljivog razloga, ulazim pod tuš i briznem u plač. Plačem u kupatilu jer tako

niko ne može da čuje moje jecaje i da mi postavi pitanje koje najviše mrzim: „Jesi li dobro?“

Jesam, zašto ne bih bila? Zar vidite da u mom životu nešto ne valja?

Ništa.

Jedino me noć strašno plaši.

A dan me ne ispunjava nikakvom voljom.

Srećne slike prošlosti i stvari koje su mogle biti ali nisu.

Neispunjena želja za avanturom.

Užas zbog nepoznavanja budućnosti moje dece.

I onda po glavi počinju da mi se vrzmaju samo loše misli, uvek iste, kao da neki zao duh čuči u uglu sobe i čeka da me zaskoči i kaže mi da je to što ja zovem „sreća“ samo prolazno stanje koje ne može dugo da traje. To sam uvek znala, zar ne?

Hoću da se promenim. Moram da se promenim. Danas sam na poslu bila nervoznija nego obično, iznervirala sam se samo zato što je jednom stažisti trebalo dugo da mi nešto pogleda. Nisam takva, ali polako gubim kontakt sa sobom.

Glupo je kriviti onog pisca i intervju. Meseci su prošli od onda. On je samo otpužio vulkan koji može da prora-di u bilo kom trenutku i poseje smrt i razori sve u svojoj okolini. Da to nije uradio on, uradio bi neki film, knjiga, neko s kim bih razmenila dve ili tri reči. Pretpostavljam da ima ljudi koji puštaju da pritisak u njima raste godina-ma, a da to ne primete, i jednog lepog dana zbog najsit-nije gluposti izgube glavu.

Onda kažu: „Dosta je bilo. Ne želim dalje ovako.“

Neki se ubiju. Neki se razvedu. Neki odu u siromašne delove Afrike da pokušaju da spasu svet.

Ali znam ja sebe. Znam da će moja jedina reakcija biti da ugušim ono što osećam, dok me neki rak ne izjede iznutra. Jer zaista verujem da je veliki broj bolesti izazvan potisnutim emocijama.

Budim se u dva ujutru i zurim u plafon iako znam da ujutru moram da ustanem rano – to je jedna od stvari koje naprosto ne podnosim. Umesto da razmišljam o nečemu korisnom, kao na primer „šta se dešava sa mnom“, misli naprosto ne mogu da kontrolišem. Ima dana – srećom retkih – kada se pitam da li treba da potražim pomoć u nekoj psihijatrijskoj klinici. Ne izbegavam to zbog posla ili muža, već zbog dece. Ona ni po koju cenu ne smeju da primete kako se osećam.

Sve je postalo intenzivnije. Ponovo razmišljam o braku – svom – u kojem ljubomora nikada nije bila razlog za svađu. Ali mi žene imamo šesto čulo. Možda moj muž ima drugu i ja to podsvesno osećam. Ali opet, s druge strane, nemam nikakvog osnova da u to posumnjam.

Zar to nije čudno? Da li je moguće da sam se ja, od svih muškaraca na ovom svetu, udala za jedinog koji je savršen? Ne pije, ne izlazi uveče, nema dan rezervisan za svoje društvo. Čitav život mu se vrti oko porodice.

Bio bi to san da nije mora. Jer je moja odgovornost da uzvratim ravnom merom ogromna.

Tako shvatam da reči kao što su „optimizam“ i „nada“, koje nalazimo u svim knjigama koje pokušavaju da nas učine sigurnima i spremnima za život, nisu ništa više od toga: reči. Mudraci koji su ih izgovorili možda su tražili smisao za njih i upotrebili su nas kao zamorčice, da vide kako ćemo reagovati na taj nadražaj.

U stvari, umorna sam od srećnog i savršenog života. A to može da bude samo simptom mentalne bolesti.

Tonem u san s tom mišlju. Ko zna, možda zaista imam neki ozbiljan problem?

Idem da ručam s prijateljicom.

Predložila je da se nađemo u japanskom restoranu za koji nikada nisam čula – što je čudno jer obožavam japansku hranu. Zaklela se da je mesto odlično, iako malo daleko od mog posla.

Nije bilo lako pronaći to mesto. Morala sam da promenim dva autobusa i da na ulici pitam gde se nalazi centar u kojem je „odličan restoran“. Sve mi je odvratno – enterijer, stolovi prekriveni papirnim stolnjacima, nikakav pogled. Ali bila je u pravu. Hrana je od najboljih koje sam probala u Ženevi.

– Uvek sam išla u isti restoran koji sam smatrala korektnim, ali ništa posebnim – kaže mi ona. – Sve dok mi prijatelj koji radi u diplomatskoj misiji Japana nije preporučio ovo mesto. Prvi utisak mi je bio odvratan, kao verovatno i tebi. Ali vlasnici rade u restoranu i u tome je čitav štos.

Uvek idem u iste restorane i naručujem ista jela, mislim se. Čak ni tu više nisam u stanju da rizikujem.

Moja prijateljica uzima antidepresive. Poslednje što želim jeste da s njom razgovaram o tome, jer sam danas

došla do zaključka da sam na korak od bolesti i to ne želim da prihvatim.

Upravo zato što sam sebi rekla da je to poslednja stvar koju želim da uradim, to je prvo što činim. Tuđa nesreća nam uvek pomogne da naša izgleda manja.

Pitam je kako je.

– Mnogo bolje. Iako je bilo potrebno dosta vremena da lekovi počnu da deluju, jednom kada taj proces otpočne, povratimo zanimanje za stvari koje iznova dobijaju boju i ukus.

Drugim rečima: patnja se pretvorila u još jedan izvor prihoda farmaceutske industrije. Da li ste tužni? Popijte ovu pilulu i vaši problemi će biti rešeni.

Pažljivo je ispitujem da li bi želela da učestvuje u velikoj priči o depresiji koju pripremaju moje novine.

– Ne vredi. Ljudi sada sve što osećaju dele s drugima na internetu. A postoje i lekovi.

O čemu se to priča na internetu?

– O propratnim pojavama lekova. Niko nije zainteresovan za simptome drugih jer mogu biti zarazni. Najednom možemo da počnemo da osećamo nešto što ranije nismo.

Ništa više?

– Meditativne vežbe. Ali ne verujem da mogu mnogo da koriste. Isprobala sam sve, ali poboljšanje sam osetila tek kada sam rešila da priznam sebi da imam problem.

Zar saznanje da nisi jedina ne pomaže? Zar nije dobro da svi podele ono što osećaju u depresiji?

– Nikako. Ko je izašao iz pakla nema ni najmanju želju da zna kako se život tamo nastavlja.

Zašto si provela tolike godine u takvom stanju?

– Zato što nisam verovala da mogu da budem u depresiji. I zato što su sve moje prijateljice, uključujući i tebe, govorile da pričam gluposti, da ljudi koji zaista imaju problema nemaju vremena da budu u depresiji.

Istina je; upravo sam to bila rekla.

Insistiram: možda bi neki članak u novinama ili tekst u nekom blogu pomogao ljudima da lakše podnesu bolest i potraže pomoć. Pošto ja nisam u depresiji i ne znam kako je to – naglašavam – da li bi mogla da mi kaže nešto o tome?

Okleva. Prijateljica mi je, možda nešto posumnja.

– To ti je kao da si uletela u zamku. Znaš da si uhvaćena, ali ne uspevaš...

Upravo sam to pomislila pre nekoliko dana.

Ona počinje da niže stvari koje su uobičajene za sve koji su bili u „paklu“, kako ona to naziva. Nedostatak volje da se ustane iz kreveta. Osećaj da je i za najjednostavnije zadatke potreban natčovečanski napor. Osećaj krivice zato što ne postoji nijedan razlog da se tako osećaš, dok u svetu ima toliko ljudi koji zaista pate.

Pokušavam da se skoncentrišem na odličnu hranu koja je sada već počela da gubi ukus. Moja prijateljica nastavlja:

– Apatija. Glumiš da si radosna, glumiš da si tužna, glumiš orgazam, glumiš da se dobro provodiš, glumiš da si dobro spavala, glumiš da živiš. Dok ne dođe trenutak kada stigneš do zamišljene crvene linije i tada shvatiš da ako je pređeš – nema povratka. Tada prestaješ da se buniš, jer dokle god se buniš, znači da se boriš protiv nečega. Prihvataš da vegetiraš i pokušavaš da to sakriješ od svih. Što je vrlo naporan posao.

Šta je izazvalo tvoju depresiju?

– Ništa posebno. Ali čemu tolika pitanja? Da li ti osećaš neke simptome?

Naravno da ne!

Bolje da promenimo temu.

Pričamo o političaru koga ću intervjuisati prekosutra: u srednjoj školi mi je bio dečko, možda se i ne seća da smo se nekoliko puta poljubili i da me je milovao po dojčkama koje se još nisu bile ni formirale.

Moja prijateljica se oduševila. Ja samo pokušavam da ni na šta ne mislim – priključila sam reakcije na automatsku navigaciju.

Apatija. Još nisam došla dotle, bunim se zbog svega što se sa mnom dešava, ali pretpostavljam da će me uskoro – možda za koji mesec, dan ili sat – obuzeti nedostatak interesovanja za sve, i tada će biti teško povratiti se.

Deluje mi kao da moja duša lagano napušta telo i odlazi na meni nepoznato mesto, na „sigurno“ mesto gde joj nisam potrebna ni ja ni moje noćne panike. Kao da nisam u ružnom japanskom restoranu koji ima odličnu hranu, i kao da je sve što mi se dešava samo scena iz nekog filma koji slučajno gledam i na koji ne mogu da utičem.

Budim se i ponavljam jutarnje rituale – perem zube, spremam se za posao, budim decu, pripremam doručak za sve, smeškam se, govorim da je život lep. Svakog minuta i u svakom pokretu osećam težinu koju ne umem da definišem, kao životinja kojoj nije jasno kako se uhvatila u klopku.

Hrana gubi ukus, zato osmeh postaje još širi (da niko ne posumnja), nagon za plakanjem se guta, svetlo je sivo.

Jučerašnji razgovor mi nije prijao: počinjem da mislim da prestajem da se bunim i da hitam ka apatiji.

Zar je moguće da niko to ne vidi?

Naravno da jeste. Uostalom, ja sam poslednja osoba na svetu koja će priznati da joj je potrebna pomoć.

Moj problem je u sledećem: vulkan se izlio i lava više ne može da se vrati nazad, da se posade drveće i trava i dovedu ovce da pasu.

Nisam to zaslužila. Uvek sam pokušavala da ispunim očekivanja svih. Ali sada se dogodilo, tu ne mogu ništa osim da pijem lekove. Ali možda ću već danas da smislim razlog da napišem članak o psihijatriji i zdravstvenom osiguranju (to obožavaju), i da se onda upoznam s nekim dobrim

psihijatrom koga mogu da zamolim za pomoć, iako to ne bi bilo etički ispravno. Ali nije sve u životu etički ispravno.

Nemam nikakvu opsesiju koja bi me zaokupila – kao na primer da držim dijetu. Nemam ni maniju spremanja, da uvek nalazim propuste u radu svoje bedinerke, koja dolazi u osam ujutru i radi do pet popodne, pere, pegla, čisti kuću i ponekad ode u samoposlugu. Ne mogu svoje frustracije da lečim tako što ću biti supermajka, jer bi to ostavilo posledice na deci za čitav život.

Krećem na posao i ponovo vidim komšiju kako pere kola. Ali zar ih nije oprao juče?

Ne uspevam da se suzdržim, prilazim mu i pitam ga zašto ponovo to radi.

– Ostalo je nekoliko stvari – odgovara, pošto mi je pozeleo dobar dan, pitao kako su moji ukućani i rekao da mi je haljina lepa.

Zagledam automobil, audi (jedan od nadimaka Ženeve je Audilend). Deluje mi besprekorno. On mi pokazuje nekoliko minijaturnih mesta koja se još uvek ne sjaje kako bi trebalo.

Zapodevam malo razgovor i na kraju ga pitam šta misli, šta ljudi očekuju od života.

– To je lako. Da mogu da plate račune. Da kupe kuću kao što je vaša ili moja. Da imaju vrt sa drvećem, da ugošte decu i unuke nedeljnim ručkom. Da putuju po svetu kada se penzionišu.

To ljudi očekuju od života? Da li je moguće? Na ovom svetu nešto gadno ne valja, a kad to kažem ne mislim na ratove u Aziji ili na Bliskom istoku.

Pre nego što odem u redakciju treba da intervjuišem Jakoba, mog bivšeg dečka iz gimnazijskih dana. Ni to me ne uzbuđuje – stvarno gubim interesovanje za stvari.

Slušam priču o državnim programima, a nisam to pitala. Postavljam mu nezgodna pitanja, ali se on elegantno izvlači. Godinu dana je mlađi od mene, dakle trideset mu je godina, iako deluje kao da ima trideset pet. Tu opasku čuvam za sebe.

Naravno da mi je bilo drago da ga ponovo vidim, iako me do sada nije pitao šta sam uradila od života od kada smo krenuli svojim putevima posle mature. Usredsređen je na sebe, na svoju karijeru, budućnost, dok ja blesavo gledam u prošlost, kao da sam i dalje devojka s protezom na zubima, kojoj uprkos tome druge devojke zavide.

Posle izvesnog vremena prestajem da ga slušam i uključujem automatsku navigaciju. Uvek isti scenario, uvek iste teme – smanjivanje poreza, borba protiv kriminala, bolja kontrola ulaska Francuza (zovu ih „graničari“) koji uzimaju radna mesta Švajcarcima. Godine prolaze a teme ostaju iste, problemi se ne rešavaju jer nikome nije zaista stalo.

Dvadeset minuta kasnije pitam sebe da li je ovaj nedostatak interesovanja posledica mog trenutnog čudnog

stanja. Ali nije. Nema ničeg dosadnijeg od intervjuisanja političara. Bolje bi bilo da su me poslali da pišem o nekom zločinu. Ubice su mnogo autentičnije.

A i u poređenju s narodnim predstavnicima u bilo kom drugom delu sveta naši su manje zanimljivi i bezličniji. Nikoga ne zanimaju njihovi životi. Samo dve stvari mogu da izazovu skandal: korupcija i droga. Tada slučaj postaje ogroman i o njemu se piše duže nego što bi trebalo, zbog apsolutnog nedostatka tema.

Ali ko želi da zna da li imaju ljubavnice, da li odlaze u javne kuće ili da li su priznali da su homoseksualci? Niko. Samo vi radite ono za šta ste izabrani, nemojte da probijete državni budžet i svi ćemo živeti u miru.

Predsednik države se menja svake godine (baš tako – *svake godine*) i ne bira ga narod, već Savet Federacije, telo koje sačinjava sedam ministara koji upravljaju državom Švajcarskom. S druge strane, svaki put kad prođem ispred Muzeja lepih umetnosti vidim pozive za nove referendume.

Stanovništvo obožava da odlučuje o svemu – o boji kesa za smeće (pobedile su crne), o dozvoli za nošenje oružja (ogromna većina je bila „za“, tako da je Švajcarska zemlja s najviše oružja po glavi stanovnika), o broju minareta koji mogu biti izgrađeni u zemlji (četiri), o pravu na azil i iseljenicima (nisam ispratila, ali pretpostavljam da je zakon usvojen i da je na snazi).

– Gospodine Kenig.

Jednom su nas već prekidali. On ljubazno moli svog saradnika da pomeri sledeću obavezu. Moje novine su

najuticajnije u francuskom delu Švajcarske i ovaj intervju mu može biti veoma bitan za sledeće izbore.

On se pravi da me ubeđuje i ja se pravim da verujem.

Ali već sam dovoljno čula. Ustajem, zahvaljujem mu i kažem da već imam sve što mi treba.

– Ništa ne fali?

Naravno da fali. Ali nije na meni da kažem šta.

– Šta kažeš da se nađemo posle posla?

Objašnjavam mu da moram da pokupim decu iz škole. Nadam se da je video zlatnu burmu na mom prstu i pomislio: „Što je bilo, bilo je.“

– U redu, da li bismo onda mogli da ručamo zajedno jednog dana?

Pristajem. Veoma lako se dam zavarati i kažem samoj sebi: ko zna, možda ima da mi kaže nešto zaista bitno, neku državnu tajnu, nešto što će promeniti politiku zemlje i što će povećati moj ugled kod glavnog urednika.

On odlazi do vrata, zaključava ih, vraća se ka meni i ljubi me. Prihvatam poljubac jer odavno to nismo radili. Jakob, koga sam možda volela nekada, danas je porodični čovek, oženjen jednom profesorkom. A ja sam porodična žena, udata za bogatog ali i vrednog naslednika.

Pomišljam da ga odgurnem i kažem mu da nismo više deca, ali lepo mi je. Ne samo da sam otkrila novi japanski restoran, već sada i radim nešto pogrešno. Uspela sam da prekršim pravila i svet mi se nije sručio na glavu! Odavno se nisam osećala tako srećno.

Svakog trenutka se osećam bolje, hrabrije, slobodnije. Sada radim nešto o čemu sam uvek maštala, još od gimnazijskih dana.

Spuštam se na kolena, otvaram mu šlic i počinjem da mu ližem penis. On me drži za kosu i kontroliše ritam. Za manje od jednog minuta svršava.

– Kako je ovo dobro!

Ne odgovaram. Istina je da sam ja mnogo više uživala nego on jer je imao prevremenu ejakulaciju.

Nakon greha strah da ne budem uhvaćena zbog počinjenog prekršaja.

Na putu ka redakciji kupujem četkicu i pastu za zube. Svakih pola sata odlazim u toalet da proverim da nije ostao neki trag na licu ili na versače bluzi punoj vezenih dezena, savršenih za ostavljanje tragova. Krajem oka posmatram kolege, ali nijedan od njih (ili nijedna od njih – žene poseduju poseban radar za takve detalje) nije ništa primetio.

Zašto se to dogodilo? Izgledalo je kao da je druga osoba ovladala mnome i gurnula me u tu mehaničku radnju u kojoj nije bilo ničeg erotskog. Da li sam želela da dokažem Jakobu da sam nezavisna žena, slobodna, gospodarica svoje sudbine? Da li sam to učinila da bih ga impresionirala, ili da bih pokušala da pobegnem od onoga što moja prijateljica naziva „pakao“?

Sve će se vratiti na staro. Ne nalazim se na raskrsnici. Znam u kojem pravcu treba ići i nadam se da ću s godinama uspeti da promenim smer svoje porodice da na kraju ne bismo pranje kola smatrali nečim izuzetnim. Za velike promene potrebno je vreme – a toga imam napretek.

Barem se nadam.